

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

היחידה לתכניות משלימות למידה - האגף לחינוך קדם יסודי

צהרונני ניצנים
תכנית העשרה חינוכית
לגני ילדים

”כאן ביתי פה אני נולדתי”

ניסן-אייר תשפ"א, אפריל 2021

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

היחידה לתכניות משלימות למידה - האגף לחינוך קדם יסודי

תוכן עניינים

3	הקדמה
5	פעילות פתיחה והתכנסות
7	פעילות העשרה חינוכית
7	שבוע ראשון - השכונה שלי
13	שבוע שני - אנשים בשכונה שלנו
22	פעילות לסיום היום

הקדמה

היחידה שלפניכם עוסקת בנושא "כאן ביתי פה אני נולדתי". יחד עם הילדים נעבור "מסע" בו נלמד על הסביבה הקרובה שלנו תוך התבוננות, חקר, גילוי ויצירה. היחידה מבוססת על רכיבי סדר היום וכוללת פעילויות לפתיחת היום, פעילויות חינוכיות להעשרה ופעילויות לסיום היום.

❖ במהלך הנושא נעסוק ב: אחר:

❖ שבוע ראשון – **השכונה שלי**

❖ שבוע שני – **אנשים מהשכונה**

• חשוב מאוד להקפיד מידי יום ומידי שבוע על שמירת היצירות של הילדים. יש לכלול ביצירות את שם הילד וזאת על מנת שתוכלו להציגם בתערוכות לפי נושא מידי שבוע.

להלן פירוט הידע, המיומנויות והערכים בהם נעסוק:

ידע

- ❖ הילדים יבינו מושגים הקשורים בעולם התוכן של היחידה כגון: שכונה, שכנים, פרטי, ציבורי וכדומה.
- ❖ הילדים יכירו ויישמו את הרגשות הבאים לידי ביטוי בתוך מערכות יחסים.

מיומנויות קוגניטיביות

- ❖ הילדים יתנסו בחשיבה רפלקטיבית (כיצד אני מרגיש? מה אני חושב? כיצד פעלתי? מה אני בוחר?).
- ❖ הילדים יעשו שימוש בשפה למטרות תקשורת ולמידה.
- ❖ הילדים יעשו שימוש במושגים וידע שירכשו במהלך הפעילויות.

מיומנויות תוך אישיות

- ❖ התלמידים יגלו יוזמה אישית.
- ❖ התלמידים יתנסו בבחירה.
- ❖ התלמידים יתבקשו להפעיל שיקול דעת עצמאי.

מיומנויות בין אישיות

- ❖ התלמידים ישתפו פעולה עם חברים ויעבדו בצוות ובשיתוף פעולה.
- ❖ התלמידים ישתפו ברגשות בדרכים מגוונות.
- ❖ התלמידים ינהלו שיח מכבד.

מיומנויות גופניות

- ❖ הילדים ישתתפו בפעילויות גופניות יחידניות וקבוצתיות בדגש על הפן החברתי.
- ❖ הילדים יפעלו במרחב תוך התייחסות לחפצים ולאחרים.
- ❖ הילדים יתנסו במיומנויות מוטוריקה גסה ועדינה.

ערכים

- ❖ סבלנות וסובלנות כלפי דעותיהם, רצונותיהם ובחירותיהם של חברים.
- ❖ כבוד הדדי: התנהלות מכבדת כלפי אחרים.
- ❖ שיתוף פעולה בקבוצת הילדים.
- ❖ הקשבה ותרבות דיבור.
- ❖ ערכי שמירה על הטבע.

פעילות פתיחה והתכנסות

לפניכם פעילויות אותן יש לשבץ בפתיחת היום (בעת איסוף במליאה), לפני ארוחת הצהריים. מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום ולהעניק יחס אישי לכל ילד/ה.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע, באופן קבוע במהלך החודש. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

שימו לב בחלק זה של היום על הפעילויות להיות קצרות וממוקדות, עד 7 דקות.

איך אני מרגיש היום? (הבעות פנים ושפת גוף)

מהלך הפעילות

עמדו עם הילדים במעגל.

בקשו מכל אחד מהילדים, בתורו, להביע את מצב רוחו באמצעות הבעות פנים ושפת גוף בלבד ושאר הילדים ינסו לנחש מהו מצב הרוח של הילד.

התחילו ראשונים והדגימו לילדים: לדוגמא, חייכו ודלגו במקום או שלבו ידיים ועשו פרצוף כועס, תנו לילדים לנחש את הרגשתכם.

אותה לתלמיד שיושב לידו וכך הלאה. התלמיד האחרון יתבקש לומר מהי המילה ששמע.

שם ותנועה

מהלך הפעילות:

עמדו עם הילדים במעגל.

בקשו מכל ילד בתורו לומר את שמו תוך כדי תנועה מסוימת כאשר כל הקבוצה צריכה לחזור אחריו (יחידו כמקהלה) גם בשם וגם בתנועה.

התחילו ראשונים והדגימו לילדים: "שמי הוא ..." תוך כדי תנועת גוף מסוימת (הרמת יד מעלה / הנפת רגל אחת קדימה באוויר/ התכופפות מטה וכדומה) ובקשו מכל הילדים לחזור על שמכם ועל התנועה שעשיתם. המשיכו כך עם כל ילדי הצהרון.

הכדור המקפץ

מהלך הפעילות:

שבו עם הילדים במעגל. בקשו מהילדים לספר על מקום אחד שהם אוהבים לבקר בו בשכונה שלנו, או בעיר שלנו או בישראל. בסיום הילד ששיתף ימסור את הכדור לחבר שיושב לידו.

התחילו ראשונים והדגימו לילדים: "שמי הוא ... ואני אוהבת לבקר בנחלים זורמים עם מים".

משחק הלחישות (טלפון שבור)

מהלך הפעילות:

שבו עם הילדים במעגל.

בחרו מילה מאוצר המילים של יחידה זו, שכונה / שכנים / מרחב פרטי / מרחב ציבורי או מילה אחרת, אמרו אותה בשקט לילד שיושב לידכם והוא יאמר אותה בשקט לחברו שיושב לידו וכן הלאה, עד שכל הילדים ילחשו בסבב האחד לשני. הילד האחרון יתבקש לומר מהי המילה ששמע. לאחר מכן ספרו כיצד המילה קשורה לנושא היומי או השבועי.

זה מזכיר לי ...

מהלך הפעילות:

שבו עם הילדים במעגל.

בחרו מילה מסוימת שקשורה לנושא הפעילות המתוכננת היום למשל: עיר, שכונה, שכנים, וכדומה. כל ילד יתבקש להגיד בתורו מה המילה הזו מזכירה לו. התחילו ראשונים והדגימו לילדים: לדוגמה המילה "שכונה" מזכירה לי בתים עם פרחים. אצלנו בשכונה כמעט בכל הבתים יש פרחים.

פעילות העשרה חינוכית

שבוע ראשון

לפניכם פעילויות העשרה חינוכיות. שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת התלמידים.

שבוע ראשון - השכונה שלי					
יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
					פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים					
בונים שכונה	מכירים את שכונת הצהרון	שם הסמל השכונה	מרחב פרטי וציבורי בשכונה	מהבית אל השכונה	פעילות העשרה חינוכת
					סיום היום

מבוא למובילי צהרון ניצנים

פעילות השבוע הראשון

היחידה שלהלן עוסקת בנושא: "השכונה שלי".

נלמד עם הילדים מהי שכונה, מה יש בה, מהו מרחב או מבנה ציבורי ומהו פרטי. נצא למסע בשכונה שלנו, מה שם השכונה, מי השכנים בה ומה אנחנו אוהבים לעשות בשכונה. יחידה זו כוללת חמישה מפגשים לאורך השבוע:

- ❖ מפגש ראשון – מהבית אל השכונה
- ❖ מפגש שני – מרחב פרטי וציבורי בשכונה
- ❖ מפגש שלישי – שם וסמל השכונה
- ❖ מפגש רביעי – השכונה שלי
- ❖ מפגש חמישי – יוצרים שכונות ומציגים תערוכה "השכונה שלי"

מהבית אל השכונה

מידע למובילה:

המושג: "שכונה" הנו אזור של בתי מגורים בתוך העיר או בקרבתה
עזרים: קופסאות קרטונים בגדלים שונים (קרטוני: חלב, קורנפלקס וכו'), צבעי גואש, עיתונים צבעוניים ומשטח קשיח (קאפה/פוליגל).

מהלך הפעילות:

❖ בקשו מכל ילד בתורו לומר את שם הרחוב ומספר הבית ה/בניין בו הוא גר.

שאלו:

- ❖ למה חשוב שנדע את שם הרחוב ומספר הבית בו אנו גרים?
- ❖ מה המראה ומה מיוחד בבניין / בבית האישי שלכם.
- ❖ מה כל הבתים והרחובות יוצרים ביחד? - שכונה.
- ❖ בקשו מהילדים להסביר במילים שלהם מהי שכונה ודייקו את דבריהם (על פי ההגדרה הכתובה במבוא למובילה)
- ❖ יצירה - עבודה בקבוצות קטנות.

הבית שלי

- ❖ הסבירו שכל אחד יצור באמצעות הקופסאות את הבית או הבניין שלו ויעצב אותו כרצונו.
- ❖ בסיום הניחו את המשטח הקשיח ובקשו מהתלמידים ליצור את השכונה בה הם גרים באמצעות הבתים שיצרו. ניתן להוסיף ציור של כבישים, דשא וכו'.

סיכום:

שאלו את התלמידים כיצד הבית שיצרו משלים את השכונה?
שוחחו עם הילדים על השכונה שלהם.

מרחב פרטי וציבורי בשכונה

מרחב פרטי וציבורי בשכונה

מידע למובילה:

מושגים:

- ❖ "ציבור" - קהל, קבוצה
- ❖ "ציבורי", של הציבור - שנועד לכלל, שמוכר לציבור, שפתוח לפני הציבור
- ❖ "פרטי" - ששייך ליחיד, אישי, הנוגע לחיים האישיים של אדם.

עזרים: כסאות, קוביות, תחפושות, בובות, מפה של השכונה בה נמצא הגן, תמונות של שכונות

מהלך הפעילות:

שלב ראשון: שיח על שכונה

- ❖ מי זוכר מהי שכונה?
- ❖ האם אתם גרים בשכונה או מכירים שכונה, מה יש בה?
- ❖ מה ניתן לעשות בשכונה?
- ❖ הציגו את תמונת גן המשחקים ושאלו:
- ❖ מה אנחנו רואים בתמונה? מה עושים שם? למי זה שייך?
- ❖ מי יכול לחשוב על מבנה ציבורי בשכונה? (גן שעשועים ציבורי, פח אשפה ציבורי, אוטובוס ציבורי, גן ילדים ציבורי, בית ספר ציבורי או בריכה ציבורית).
- ❖ שאלו מה ההיפך מציבורי (פרטי).
- ❖ מה לדעתכם הפירוש של המילה פרטי?
- ❖ הסבירו לילדים מה משמעות המילה העזרו במידע למובילה שמופיע לעיל.
- ❖ מה קיים בשכונה שהוא לא ציבורי, שהוא פרטי? (הבית שלנו, החצר שלנו, האוטו שלנו..)
- ❖ יצירה- במליאה

ציבורי או פרטי

- ❖ חלקו את התלמידים לקבוצות ובקשו מכל קבוצה לבנות מהדברים הנמצאים בגן (כיסאות, קוביות, פינת תחפושות, פינת בובות) משהו ציבורי או פרטי שיש בשכונה.
- ❖ בסיום כל קבוצה מציגה את המרחב שיצרה והילדים אומרים האם זה פרטי או ציבורי.

סיכום:

הילדים משחקים במרחבים הציבוריים שיצרו.

מכירים את השכונה שלנו

הכנה מוקדמת: צאו לחצר ומבעד לגדר החצר התבוננו בסביבה החיצונית וחפשו מקומות אשר נמצאים בשכונה. במידה ולא ניתן לראות כאלו, הזכירו לילדים מקומות שחשובים להם בשכונה כמו גן שעשועים, בית ספר, סופר מרקט וכדומה.

מידע למובילה:

המושג: "ציבור": קהל, חברה.

המושג: "ציבורי": של הציבור – שנועד לכלל, שמוכר לציבור, שפתוח לפני הציבור וכדומה.

המושג: "פרטי": ששייך ליחיד, אישי, הנוגע לחיים האישיים של אדם.

עזרים: דפים וצבעים

מהלך הפעילות:

בקשו מהתלמידים להיות **גששים בלשים** ולזהות מקומות בשכונה שלהם.

הניחו תמונות של המקומות (קופת חולים, סופר מרקט, גן שעשועים, כבישים, גינה וכדומה) על לוח או שולחן מרכזי. סייעו להם מה ניתן לראות בשכונה.

שאלו את התלמידים מה ההבדל בשכונה בין משהו פרטי ומשהו ציבורי ואילו דברים פרטיים או ציבוריים הם מכירים?

❖ עבודה בקבוצות קטנות

ציור אישי של שכונה

❖ בקשו מהילדים לצייר ציור אישי של השכונה.

❖ עברו ליד כל ילד ושאלו האם הוא מכיר את השם של השכונה, במידה וכן, רשמו את שם השכונה על

הדף, ליד שמו של הילד.

❖ הסבירו לילדים שיוכלו לבחור האם להציג את ציור השכונה שלהם בתערוכת סוף השבוע ביום חמישי.

סיכום:

❖ שאלו את הילדים מה עשו היום במהלך הפעילות?

❖ התבוננו בשכונה וראינו שיש בה...

❖ ציירנו ציורים אישיים של השכונה שלנו.

❖ הציעו לילדים לברר עם ההורים בבית מה שם השכונה שהם גרים בה ועודדו אותם לחקור אודות השכונה.

שם וסמל השכונה

הכנה מוקדמת: יש לשוחח ולהסביר למה הכוונה שם לשכונה.
עזרים: שיר "שכונה עם מנגינה", דפים וצבעים.

שכונה עם מנגינה / לאה נאור

יש לי שֶׁכֶן שְׁמַנְגֵן
בְּפִסְנֵתָר.

וְיֵשׁ לִי אַח שְׁמַנְגֵן
עַל גְּדָר.

עוֹד שֶׁכֶן מְנַגֵּן
בְּגִיטָרָה.

וּשְׁכֵנָה בְּפִנָּה
שָׂרָה, שָׂרָה.

אֲז אֶצְלָנוּ בְּגָנָה
יֵשׁ מְנַגֵּינָה כָּל הַשָּׁנָה
כִּי אֶצְלָנוּ זֹאת שְׁכוֹנָה עִם מְנַגֵּינָה.

יֵשׁ לִי חֵבֵר שְׁמַנְגֵן
עַל מְפוֹחִית.

אֲחוֹתִי, יֵשׁ לָהּ סִיר
וְכַפִּית.

וְאָבִי מְנַגֵּן לוֹ
עַל צ'לוֹ,

וְאָחִי עַל כָּל מָה
שְׂיוֹצָא לוֹ.

אֲז אֶצְלָנוּ בְּגָנָה
יֵשׁ מְנַגֵּינָה כָּל הַשָּׁנָה
כִּי אֶצְלָנוּ זֹאת שְׁכוֹנָה עִם מְנַגֵּינָה.

מְכוֹנִית הַצְּטָרְפָה
בְּצוּפָר.

וְסוֹחֵר גַּם מוֹכֵר
וְגַם שָׂר.

וְאֲנִי מְנַגֵּן
בְּצַפְצָפָה,

וְעוֹנָה לִי צְפוּר
חֲצוּפָה.

אֲז אֶצְלָנוּ בְּגָנָה
יֵשׁ מְנַגֵּינָה כָּל הַשָּׁנָה
כִּי אֶצְלָנוּ זֹאת שְׁכוֹנָה עִם מְנַגֵּינָה.

מהלך הפעילות:

- ❖ בקשו מהילדים לשתף מה סיפרו אתמול להורים בעקבות הלמידה וההכרות עם השכונה.
- ❖ הקריאו את השיר "שכונה עם מנגינה"/"לאה נאור מבלי להציג את שם השיר.
- ❖ שוחחו עם הילדים מה מיוחד בשכונה, מי האנשים המתגוררים בה, אילו בעלי תפקידים יש בה.
- ❖ בקשו מהם לחשוב על שמות שונים לשכונה שבשיר ולהסביר מדוע חשבו שהשם מתאים.
- ❖ שאלו את הילדים מה שם השכונה שלהם ומה פירושה.
- ❖ האם הם מכירים את סמל השכונה, מה מופיע בו ומדוע?
- ❖ יצירה - במליאה או בקבוצות קטנות

סמל השכונה

בקשו מהילדים להכין סמל לשכונה שבשיר.

סיכום:

הילדים מציגים את הסמלים שיצרו ומניחים את התוצרים בתערוכה בצהרון.

בונים שכונה ביחד

עזרים: דפים, צבעים, קרטונים קטנים, גילי נייר טואלט, טושים, צבעים, ציוד מתאים ליצירה ובנייה, דבק ומספריים.

מהלך הפעילות

הסבירו לילדים: היום נמשיך לעסוק בנושא השכונה שלי.

- ❖ האם מישהו מכם שוחח על השכונה שלו עם ההורים בבית ורוצה לשתף אותנו, אפשרו לילדים לשתף.
- ❖ היום ניצור יחד שכונה חדשה בחצר הגן.
- ❖ נתחלק לקבוצות קטנות של 3 ילדים בקבוצה וכל קבוצה תמציא יחד שכונה חדשה. עבודה זו יש לקיים בקבוצות של עד תשעה ילדים, כלומר שלוש קבוצות בכל פעם.

הסבירו לילדים: נתחיל בתכנון משותף -

- ❖ מה נרצה שיהיה בשכונה שלנו? כל קבוצה תתבקש לבחור שם לשכונה.
- ❖ אמרו, ילדים יקרים עכשיו כל קבוצה תבנה את השכונה שלה, שבו עם חבריכם לקבוצה וחישבו מה תרצו שיהיה בשכונה הקבוצתית שלכם.
- ❖ בנו את השכונה שלכם מחומרי היצירה.
- ❖ חשבו והחליטו יחד מה השם שתתנו לשכונה החדשה שלכם.

סיכום:

- ❖ כל קבוצה מציגה את היצירה הקבוצתית וביחד יוצרים את תערוכת השכונות של הצהרון.

שבוע שני - אנשים בשכונה שלנו

שבוע שני - אנשים בשכונה שלנו					
יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
					פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים					
תערוכה מסכמת השכונה שלי	ביקור השכנה/ה	ברחוב / ירמיהו / ליבי דן	דירה להשכיר / לאה גולדברג	הילדים משכונת חיים	פעילות העשרה חינוכת
					סיום היום

מבוא למובילי צהרון ניצנים

היחידה שלהלן עוסקת בנושא: "אנשים בשכונה שלנו" נכיר עם הילדים אנשים שונים מהשכונה, נלמד מה הם עושים בה, נכיר שכנה/ה המתגוררת בשכונה. יחידה זו כוללת חמישה מפגשים לאורך השבוע:

- ❖ מפגש ראשון – הילדים משכונת חיים
- ❖ מפגש שני – דירה להשכיר/לאה גולדברג
- ❖ מפגש שלישי – ברחוב ירמיהו/ליבי דן
- ❖ מפגש רביעי – ביקור השכנה
- ❖ מפגש חמישי – תערוכת "השכונה שלי"

הילדים משכונת חיים

מידע למובילה:

בררו את משמעות השם של שכונת הילדים.

עזרים: מחשב, מקרן, חיבור לאינטרנט, [קישור למנגינה של השיר שכונת חיים](#).

ילדים משכונת חיים / יורם טהרלב

ישנה שכונה אחת לא רחוקה מכאן
גגות לה אדמים ודקל גבה צמרת
שכונה נאה מאד ושמה שכונת חיים
והיא נראית ממש כמו כל שכונה אחרת

זו לא שכונת פאר, זו לא שכונה של עני
יש בה ילדים כמוך וכמוני
בואו נספר כיצד חיים הילדים
בשכונת חיים

פה כל אחד מכיר את השכן ממול
וזה לזה אומרים הם בקר טוב בבקר
וזו את זו שואלת איך את מרגישה
ומה עם הכביסה ומה עם התינקת

זו לא שכונת פאר...

פה אין בתי אפנה וחנייות פאר
ואנשים הולכים לעבודה כל בקר
והם הולכים לשוק בערב עם סלים
ולא קונים דברים אשר עולים ביקר

זו לא שכונת פאר...

כל בקר עם ילקוט הולכים לבית הספר
והשכנים לאט סוגרים את התריסים
כשהחבורה בערב מתאספת

זו לא שכונת פאר...

מהלך הפעילות:

שואלים את הילדים:

- ❖ מי גר לידינו בשכונה? השכנים.
- ❖ האם יש לכם שכנים?
- ❖ מישהו רוצה לשתף ולספר מי השכנים שלו?
- ❖ מה הוא אוהב לעשות איתם?

הקריאו את מילות השיר שכונת חיים ושאלו:

- ❖ מה עושים הילדים והשכנים בשיר?
- ❖ מה שם השכונה ולמה לדעתכם קראו לה בשם זה?
- ❖ זוכרים מה שם השכונה שלנו
- ❖ מה פירוש שם השכונה שלנו?
- ❖ הסבירו לילדים את משמעות השם של שכונת הגן.

למדו את הילדים את השיר הילדים משכונת חיים,

ספרו שהפעילות הבאה שתעשו תהיה להסריט אותם כשהם מופיעים עם השיר.

חברו יחדיו תנועות, הכינו תלבושות והסריטו את הילדים מופיעים. בסיום הקרינו לילדים את ההופעה שיצרו. מומלץ לשלוח להורים.

סיכום:

שאלו את הילדים:ממה נהניתם היום בפעילות?

דירה להשכיר/ לאה גולדברג

מידע למובילה:

ספרה של לאה גולדברג הנו סיפור משל עם מסר של קבלת הזולת וחיי שלום. הסיפור מספר על בניין בן חמש קומות. בקומה הראשונה גרה תרנגולת שמנה, בשניה קוקייה, בשלישית חתולה כושית וברביעית סנאית. מר עכבר גר בקומה החמישית ואחרי שעזב את דירתו היא הוצעה להשכרה. בזה אחר זה מגיעים אל הבניין דיירים חדשים שמטיחים עלבונות אישיים בדיירים. את האמון בטוב שיכול לשרור בין שכנים, כמו בין בני אדם, מחזירה לדיירי הבניין יונה - על אף שהדירה המוצעת להשכרה צרה ואפלה לטעמה, השכנים שבה מוצאים חן בעיניה והיא רואה שכנות טובה.

תכונות בעלי החיים: נמלה - חרוצה, חתולה - נקייה ומגונדרת, סנאית - עושה הרבה רעש מפיצוח האגוזים, תרנגולת - שמנה קשה לה ללכת, עכבר - זריז ומתחבא בקלות.

עזרים: הספר דירה להשכיר/ לאה גולדברג

דף דמויות, צבעים, טושים, דבק, מספרים, מקלות ארטיק

מהלך הפעילות:

לקראת קריאת הסיפור עם התלמידים הכינו איתם דמויות לתאטרון הבובות. עליהם לצבוע, לגזור ולהדביק על מקל ארטיק כל אחת מהדמויות.

שוחחו איתם תוך כדי פעילות, מה הם יודעים על כל בעל חיים.

הציגו לתלמידים את הספר ושאלו מה הם רואים בכריכה? כיצד התמונה מתקשרת לדמויות שהכינו לתאטרון? שבו במעגל והקריאו לתלמידים את הסיפור תוך כדי שהם ממחיזים אותו בעזרת תאטרון הבובות שיצרו. שיח ודיון:

- ❖ מה היחסים בין השכנים הגרים בבניין?
- ❖ מדוע חלק מהחיות לא הסכימו לבוא ולגור בבניין?
- ❖ באיזו מידה, לדעתכם, מנסים החיות להכיר היטב את השכנים העתידיים שלהם?
- ❖ האם חשובה שכנות טובה?
- ❖ מה אנו למדים מהסיפור על שכנות טובה?
- ❖ מי השכנים שלכם? האם הם מוצאים חן בעיניכם?

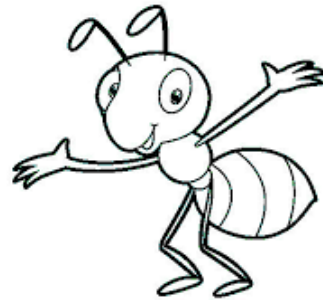
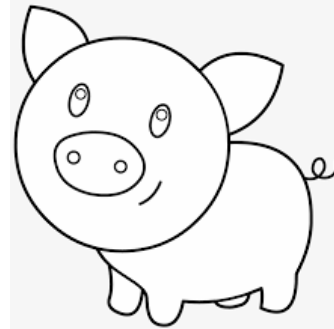
לסיכום:

שאלו את התלמידים מהם הדברים החשובים עליהם עלינו להקפיד בכדי ליצור שכנות טובה?

לדוגמה:

- ❖ שמירה על שקט: חשוב להקפיד לנהל שיחות שקטות, לא להדליק טלוויזיה או מכשיר רדיו בווליום גבוה.
- ❖ עדכון בקיום מסיבה בבית: עדכנו את השכנים מראש על המסיבה והפסיקו את המוסיקה הגבוהה עד השעה 23:00.
- ❖ שמירה על ניקיון המרחב השיתופי.
- ❖ דברו בכבוד אל השכנים.

דף חיות לצביעה וגזירה

ברחוב ירמיהו/ ליבי דן

מידע למובילה:

גן משחקים חדש עומד לקום ברחוב ירמיהו, ובני משפחת חרובי חרדים לשקט שלהם.

איך יצליחו השכנים מרחוב ירמיהו לשכנע את בני משפחת חרובי שיש בעולם גם רעשים נפלאים? מה יגרום לכל הרחוב לצחוק יחד צחוק גדול, מתגלגל ומאוד לא שקט?

גם בגן חיים אחד ליד השני בני אדם שונים זה מזה, עם רצונות שלפעמים מתנגשים ורגישויות/ קבוצת הילדים היא שכונה קטנה ומוגנת בה ניתן ללמוד לחיות בצוותא. שימוש משותף במשחקים, התנהלות במרחב מוגבל, ילדים שרגישים לרעש חזק, מגע או גירויים - החיים יחד מאתגרים אך בעזרת שיח פתוח מכבד, ניתן לגשר על פערים ולמצוא פתרונות. ואולי אפילו לגלות, שמה שהרתיע אותנו לא כל כך נורא, ואולי אפילו חיובי. (סיפוריית פיג'מה).

עזרים: הספר ברחוב ירמיהו/ ליבי דן. דפים, חוטים ושאריות

בדים במרקמים שונים, במגוון צבעים, מקל (שרביט ניצוח)

מהלך הפעילות:

הציגו לילדים את כריכת הספר ושאלו מה הם רואים בכריכה ומה הם משערים שיסופר בסיפור.

חלקו את הילדים לשתי קבוצות והסבירו להם כיצד עליהם לנהוג במהלך קריאת הסיפור:

קבוצת ה"מרעישים" - בכל פעם שמוזכר רעש בסיפור עליהם לרקוע ברגליים, לזמזם ולומר "בום!" "טראח" "חה חה חה!".

קבוצת ה"משקטים" - תלחש: "שששש..", תניח אצבע על השפתיים, כשקבוצת המרעישים תרעיש.

קראו את הסיפור תוך כדי הצגת הדמויות ופעילות הילדים (מרעישים ומשקטים).

שאלו:

- ❖ לדעתכם כדאי שתהיה גינה בשכונה מדוע? (יהיו נדנדות, ארגז חול וכו')
- ❖ מה הדרישה של משפחת חרובי ומהם תגובות השכנים לכך?
- ❖ האם התבקשתם אי פעם לשנות את המנהגים שלכם כדי להתחשב בבני משפחה אחרים או בשכנים?
- ❖ האם הבקשה נראתה לכם סבירה או מוגזמת?
- ❖ האם היה לכם קל/קשה לבצע את המשימה שלכם ומדוע?
- ❖ מה למדתם מהסיפור?

שחקו עם הילדים במשחק "תזמורת הרעשים" - הזמינו ילד להשמיע צליל מסוים ולחזור עליו שוב ושוב בכל פעם הזמינו ילד נוסף להצטרף לתזמורת ובקשו ממנו להשמיע קולות שונים. כך עשו עד שנוצרת תזמורת רועשת במיוחד של כל ילדי הצהרון. עכשיו קחו את שרביט הניצוח וסמנו לתזמורת הילדים להגביר או להנמיך את הצלילים ואף להשתיק אותם בפתאומיות.

לאחר תרגול אפשר להעביר את שרביט הניצוח גם לאחד הילדים.

שאלו את הילדים:

- ❖ מה הרגשתם במהלך המשחק ומה זה מלמד אותנו לגבי השכנים השונים שלנו?
- ❖ האם ואילו רעשים, נעימים ומפריעים יש בשכונה בה אנו גרים?
- ❖ מתנהג שכן טוב?
- ❖ איך הייתם רוצים שהשכנים שלכם יתנהגו?

הציגו בפני הילדים את האיורים ושאלו מה מיוחד באיורים שבספר (החומרים).

- ❖ יצירה - קבוצות קטנות עד שמונה ילדים.

ברחוב ירמיהו

- ❖ בהשראת האיור בקשו מהילדים לעצב תמונה מהבדים והחוטטים.
- ❖ תלו את היצירות בלוח הצהרון.

סיכום:

אמרו לילדים החיים בשכנות עם משפחות אחרות הם מתנה. שכנות עוזרת להפיג בדידות ומזמנת חברויות, עזרה הדדית ושיתוף. שכנות גם מלמדת אותנו להתחשב באחרים ולהיות רגישים כלפיהם.

ביקור השכנה

הכנה מוקדמת: אתרו אנשים שגרים בשכונה בסמיכות לגן ומכירים אותה לאורך שנים. התייעצו עם צוות הגן ומכרים קרובים בסביבה. שוחחו על העבר מרגע ההקמה של השכונה והזמינו את האורח לספר לילדים את הסיפור השכונתי.

מהלך הפעילות:

ארגנו את הישיבה במעגל, פנו מקום מסודר עבור השכנה המתארח בצהרון. שאלו את הילדים האם הם מכירים את האורח שלהם? בקשו מהשכנה לספר על העבר וחויית השכנות שלו עם הצהרון. שאלו:

- ❖ היכן אתה גר?
- ❖ מה היה כאן בשכונה בכלל ולפני שהגן הוקם בפרט?
- ❖ האם הגן והחצר השתנו לאורך הזמן?
- ❖ מהי ההרגשה להיות שכן של הצהרון?

בקשו מהילדים לשאול את האורח שאלות.

- ❖ יצירה- מליאה

אלבום לשכנה

הכינו אלבום ברכות, מבעוד מועד, עם הילדים לאורח. הגישו לשכנה את האלבום בסוף המפגש.

לסיכום:

כל ילד בתורו מספר על דבר אחד חדש שלמד מהשכן על השכונה.

תערוכה בנושא "השכונה שלי"

הכנה מוקדמת: ארגנו מקום מסודר להצגת היצירות שהכינו הילדים במהלך השבועיים שעסקו בנושא. **עזרים:** יצירות הילדים, רמקול וחיבור למחשב או טלפון וקישור לשכונה קטנה/שלומית לבנת.

מהלך הפעילות

הסבירו לילדים: היום נסכם מה למדנו על שכונה ועל שכונת הגן שלנו ונארגן יחד את תערוכת "השכונה שלי".

שלב ראשון: שיח במליאה

שבו עם הילדים במעגל ושוחחו איתם:

- ❖ מה למדנו שיש בשכונה?
- ❖ מה "פרטי" בשכונה ומה "ציבורי" בשכונה?
- ❖ מהי שכונת טובה?
- ❖ מי רוצה לשתף אותנו במשהו שקשור לשכונה שלו?
- ❖ אילו אנשים הכרנו בשכונה?

שלב שני: מסדרים עם הילדים את תערוכת "השכונה שלי"

- ❖ מבקשים מכל ילד להביא את היצירות שלו ושל הקבוצות בהם לקח חלק במהלך הנושא.
- ❖ ניתן לאפשר לילדים לצייר ציור חדש
- ❖ מבקשים מכל קבוצת ילדים לסדר את דגם השכונה שבנו עם השלט של שם השכונה במקום המתאים על המדף, שולחן...
- ❖ בזמן סידור התערוכה ניתן להשמיע לילדים את [השיר שכונה קטנה/שלומית לבנת](#)
- ❖ טיילו עם הילדים בין היצירות השונות ושאלו אותם כיצד הם מרגישים כשהם רואים את מה שהכינו בעצמם?
- ❖ התבוננו יחד עם הילדים בתערוכה והראו להם כמה גיוון יש בין שכונה לשכונה.
- ❖ ציינו את שמות השכונות שהילדים נתנו ושאלו מדוע בחרו דווקא בשמות אלו.
- ❖ החמיאו ופרגנו לילדים על עבודה טובה ושיתוף פעולה עם החברים.
- ❖ ניתן לצלם את התערוכה ולשתף את הורי הילדים.

סיכום

עסקנו בנושא "השכונה שלי" למדנו מהי שכונה, מה נמצא בה, מי הם שכנים, מהי שכונת טובה, תכננו שכונה בחצר, הכרנו שכנה של הגן שלנו וארגנו תערוכה מיצירותינו בנושא. השמיעו את השיר [השיר שכונה קטנה/שלומית לבנת](#), ניתן לחבר למילים תנועות להמחשת השיר.

השיר "שכונה קטנה" מפעילות הסיכום:

שכונה קטנה / שלומית לבנת

יש ולפעמים אני, אני נזכרת
בשכונה קטנה ליד העיר.
גג של רעפים, חזית סבוכה של ירק,
ריח הפריחה שבאוויר.
יש ולפעמים אני, אני חוזרת
אל אותה שכונת ילדות ברוכה.
הרעפים דהו אך לא דקה הירק,
לא כהה האור שבתוכה.

יש רבים שלא עזבו אותה אך פעם
ורבים שבוששו לחזור.
אם הוספנו גם מכאוב, גם דעת -
מה הם, מה הם לעמת האור.

שאלו:

- ❖ איך השיר גרם להם להרגיש?
- ❖ מה לדעתם השיר אומר או מביע?
- ❖ האם אתם אוהבים את השכונה שלכם? מה אתם אוהבים בשכונה?

פעילות לסיום היום

חשוב לכנס את הילדים בסיום היום, לפני הפיזור הביתה ולקיים פעילות קצרה. סיכום מסודר של היום מאפשר לילדים לצאת מצהרון ניצנים בתחושה חיובית ולהיזכר בכל מה שהרגישו וחוו בצהרון. בחרו פעילות אחת לסיום היום מהפעילויות המוצעות בחלק זה. לאחר מכן, שבו עם הילדים במעגל.

התחילו בסיכום קצר שלכם בו תתארו מה עשיתם היום בצהרון: "ילדים יקרים, היום בצהרון התחלנו ב... לאחר מכן אכלנו ארוחת צהריים... לאחר מכן שיחקנו ב / יצרנו / וכו'... **וכעת נסיים בפעילות קצרה בה...**" תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. מומלץ לגוון את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק.

חוויה טובה שהייתה לי היום בצהרון

בקשו מהילדים לחשוב מספר דקות על חוויה טובה שחוו היום בצהרון ומוכנים לשתף את הקבוצה. הדגימו ראשונים וספרו על חוויה טובה שלכן מהיום בצהרון ובהמשך בקשו מהילדים.

מעגל של מחמאות

עזרים: כדור רך.

עמדו במעגל עם הילדים והסבירו את המשימה: כל ילד מוסר כדור לחבר, הילד שהכדור נמסר אליו נותן מחמאה לחבר שמסר לו ובוחר חבר אחר למסור לו את הכדור וכך הלאה. כל ילד יכול לקבל את הכדור רק פעם אחת ויש להקפיד שכל הילדים השתתפו.

כמו אצלי בבית...

הזכירו לילדים את הנושא בו עסקתם היום ובקשו מהם לחשוב מספר דקות האם הנושא מזכיר להם משהו בבית או בסביבה הקרובה שלהם ותנו להם מקום לשתף את הקבוצה. הדגימו ראשונים וספרו כיצד הנושא בו עסקתם היום מזכיר לכם את הבית שלכם או דבר אחר בסביבתו.

משחק הניחושים - של מי זה?

עזרים: בקשו מכל ילד להביא חפץ אחד שייך לו, הכינו סלסלה להכלת כל החפצים.

בכל פעם המובילה מרימה חפץ אחד מהסלסלה ושואלת "מי יודע למי זה שייך?" הילד שהחפץ שייך לו לא מגלה לקבוצה שהחפץ שלו ונותן להם לנחש... במקרה של הצלחה – מבקשת המובילה לבעל החפץ לפתור את החידה.

על הקבוצה לנחש למי שייכים כל החפצים. יש לוודא שכל ילד הניח חפץ.

תערוכת סיכום השבוע

בימי חמישי מומלץ ליצור, בשיתוף הילדים, תערוכה המייצגת את העשייה והחוויה של הילדים במהלך השבוע שחלף. סדרו שולחן חגיגי והניחו עליו את היצירות שיצרו הילדים במהלך השבוע. אפשרו לילדים לקשט את השולחן. הזמינו את ההורים להתרשם מהתערוכה, ניתן גם לשלוח להורים תמונות. פעילות סיום היום